

Verslag van de consultatie- en informatieavond Natuurbegraafplaats 't Schaepenmeer Vorden, gehouden op 7 december 2016 bij Bosrestaurant De Reehorst te Vorden, aanvang 19:30 uur.

Aanwezig : Circa 50 personen
Namens de eigenaren : de heer E.v.W.H
Adviseurs : de heren A.W.S en B.S
Verslaglegging : Desecretariaatsmanager.nl – mevrouw C.S.R

Uitgenodigd: 70 adressen, aanwezig circa 50 personen, waarvan 30 personen de presentielijst hebben getekend.

Reacties in de vergadering van 10 verschillende personen.

Opening

De heer A.W.S heet de aanwezigen van harte welkom op deze consultatie- en informatieavond van 't Schaepenmeer. Alle aanwezigen worden verzocht om de presentielijst te tekenen en het emailadres duidelijk te vermelden. Een ieder zal het verslag en de presentatie gemaild krijgen. De heer A.W.S stelt duidelijk dat er over het verslag geen correspondentie zal plaatsvinden. Tevens zal de gemeente Bronckhorst een kopie van het verslag ontvangen.

Presentatie

De heer A.W.S zet uiteen aan de hand van een powerpointpresentatie, wat de beoogde plannen van de familie V.W.H inhouden.

De presentatie maakt onderdeel uit van het verslag en zal aan de aanwezigen worden toegestuurd.

Mogelijkheid tot het stellen van vragen

Na een korte onderbreking voor het verstrekken van koffie wordt de mogelijkheid geboden om vragen te stellen door de aanwezige omwonenden.

De heer V

De heer V vraagt of de begraafplaats door een hek zal worden omheind.

De heer A.W.S antwoordt dat er aan de begrenzing van de begraafplaats niets wordt gedaan. Er zullen geen hekken worden geplaatst als begrenzing, het zal een open natuurgebied blijven. In het veld is niet waarneembaar, waar de grens ligt tussen natuurbegraafplaats en natuur/bos.

Dat deel wat uiteindelijk bestemd wordt als natuurbegraafplaats zal niet worden onttrokken aan de openstelling.

Daarnaast informeert de heer V in hoeverre er al gesprekken hebben plaatsgevonden met de gemeente. Is het al geaccepteerd door de gemeente, of is het nog onderwerp van gesprek.

De heer A.W.S geeft aan dat dit onderwerp in juni 2015 in het College van B&W van de gemeente Bronckhorst is besproken. Het College heeft destijds gesteld, dat er principieel geen bezwaren zijn en aangegeven, bij monde van een ambtenaar, dat zij het als erg waardevol beschouwen dat er eerst een consultatie-avond plaatsvindt. Het College is in afwachting van de uitkomst daarvan.

De heer G

De heer G wil graag weten wat het verwachte aantal graven zal zijn en wat dit betekent t.a.v. de aanloop van nabestaanden.

Daarnaast informeert de heer G of er bomen gekapt moeten gaan worden om het gebied in te richten. Als laatste vraagt de heer G of de opbrengsten ook ten goede komen aan de rest van het gebied, zijnde geen begraafplaats.

De heer A.W.S geeft aan dat het provinciaal beleid betreft als het gaat om het aantal toegestane begraafplaatsen per ha. De provincie Gelderland zal één dezer dagen de door haar opgestelde conceptnotitie vaststellen. De discussie binnen de provincie zal o.a. gaan over het aantal graven per ha.(100 tot 150).

Ten aanzien van de druk op het gebied antwoordt de heer A.W.S, dat men ervan uit moet gaan, dat iemand die een grafrecht koopt daar niet gelijk gebruik van maakt. Daar kan tientallen jaren tussen zitten. Maar het is ook mogelijk om per direct gebruik te maken van een plek.

Eén van de eerste stappen die gezet zouden moeten worden als het plan zou worden voortgezet is het laten uitvoeren van een ecologisch onderzoek. Dit met als doel om te bepalen wat de huidige natuurwaarde van het terrein is. Aangezien dit terrein van origine heide terrein is geweest, zou het een voorwaarde kunnen zijn om een gedeelte terug te brengen naar heidegebied daar dit een toegevoegde waarde van het gebied betekent. Dit betekent dan wel dat er bomen zullen moeten worden geveld en het terrein moet worden ingericht t.b.v. een heidevegetatie, wat een investering betekent.

De provincie stelt als voorwaarde dat voor elke hectare natuurbegraafplaats, 5 hectare bestaande natuur op een hoger plan moet worden gebracht.

Op basis van het ecologisch onderzoek kan worden besloten om bij te planten en exoten, zoals bijvoorbeeld Douglas en Lariks, plaats te laten maken voor bijvoorbeeld inlands hout, zoals berk, beuk of eik.

De heer G verwacht dat de ontwikkeling van het gebied wel tien jaar in beslag zou kunnen nemen. De heer A.W.S stelt dat het met een inrichtingsplan gepaard zal gaan. Stel dat er 12 ha zal worden bestemd als natuurbegraafplaats, dan kan dit gefaseerd worden uitgevoerd. Als voorbeeld noemt de heer A.W.S een eerste fase van 3 hectare natuurbegraafplaats. In die situatie zal er 15 hectare natuur op een hoger ambitieniveau worden gebracht. Dit zal allemaal in het beleidsplan worden opgenomen.

Mevrouw V.O

Mevrouw V.O vraagt naar de afmeting van een begraafplek.

De heer A.W.S antwoordt dat de feitelijk plek circa 1 bij 2m zal zijn.

Het plaatsen van een urn behoort ook tot de mogelijkheden, onder de voorwaarde dat de urn van natuurlijk materiaal is gemaakt. Een strooiveld zal moeten worden aangevraagd.

Mevrouw N

Mevrouw N verwijst naar internet waar ze heeft gelezen dat er in juni 2015 al een principebesluit zou zijn genomen door gemeente en provincie om over te gaan tot realisering van een natuurbegraafplaats en vraagt zich af of dit klopt.

Daarnaast wil ze graag weten vanaf wanneer begraven op deze natuurplaats mogelijk zou zijn.

De heer A.W.S antwoordt dat er op dit moment niet mag worden begraven op 't Schaepenmeer. Op de vraag of er al een principebesluit is genomen door provincie en gemeente antwoordt de heer A.W.S dat het college in juni 2015 het plan van de familie V.W.H heeft besproken en gesteld dat er geen principiële bezwaren zijn. Aangezien er nog geen sprake was van provinciaal beleid was het verzoek om dit af te wachten. Als het provinciaal beleid is vastgesteld en de notitie er ligt moet de gemeentelijke bestemmingswijziging inclusief randvoorwaarden passen binnen het provinciale beleid. Deze consultatie avond is nu georganiseerd om voorafgaand aan alle onderzoeken die moeten worden gedaan te inventariseren welke vragen er bij de omwonenden leven.

De provincie heeft wel al aangegeven dat er principieel ten aanzien van deze locatie geen bezwaar zal zijn als het gaat om de inrichting van een natuurbegraafplaats.

Mevrouw N vraagt zich af hoe het kan dat het hele gebied op de kaart die wordt getoond groen is, ook de grond waarvan zij eigenaar is.

De heer A.W.S zegt dat deze kaart van de provincie het Gelders Natuurnetwerk weergeeft in dit gebied en alleen de lijnen heeft getekend om het bezit van de familie te duiden. De heer A.W.S geeft aan niet verantwoordelijk te zijn voor de inkleuring van de kaart. De witte vlekken geven aan dat ze geen deel uitmaken van het Gelders Natuurnetwerk. Het bezit van de familie V.W.H is in totaliteit ondergebracht in het Gelders Natuurnetwerk.

De heer V.d.H

De heer V.d.H vraagt zich af hoe het graf er uit gaat zien. Daarbij wil hij zijn waardering uitspreken voor het feit dat de toegankelijkheid niet wordt gewijzigd.

De heer A.W.S geeft aan dat het graf in principe naar verloop van tijd volledig zal opgaan in het terrein. Er mogen geen grafstenen op worden geplaatst. Wel is het mogelijk om een kleine veldkei te plaatsen of een schijf inlands hout, waar iets in wordt gegraveerd. Na verloop gaat dit ook op in de natuur. Alle graven worden vastgelegd in een bestand en zijn via GPS altijd te traceren. Iemand koopt de rechten om begraven te mogen worden. De coördinaten zijn tot op 30 cm te bepalen, aldus de heer A.W.S.

De heer B

De heer B vraagt zich af of de jaarlijkse motorcross nog kan worden gehouden als het gebied als natuurbegraafplaats wordt ingericht. De heer V.W.H bevestigt dat deze cross met toestemming van de eigenaren wordt gehouden.

De persoonlijke mening van de heer A.W.S is dat motorcross en een natuurbegraafplaats niet verenigbaar zijn.

Tevens vraagt de heer B op welke wijze het upgraden van de natuur gaat plaatsvinden, welke normen hier aan zijn verbonden en welke bedrijf het ecologisch onderzoek gaat uitvoeren.

Daarnaast stelt de heer B respect te hebben voor het plan van een natuurbegraafplaats en daar ook geen problemen mee te hebben, maar vraagt zich af hoe groot de druk op het gebied zal worden. Er zullen machines nodig zijn om de graven te graven. De heer B trekt dan ook in twijfel of er geen verharde paden zullen worden aangelegd. Als laatste merkt de heer B op dat een Douglas al duizenden jaren in het gebied aanwezig is en niet als exoot kan worden aangemerkt.

De heer A.W.S antwoordt dat als er een hoger natuurniveau moet worden bereikt er geen mogelijkheden meer zijn voor het houden van een motorcross. Dit zal ook in het beleidsplan moeten worden benoemd.

Er zullen drie gecertificeerde bureaus worden gevraagd offerte te maken om ecologisch onderzoek te doen. Het beheer zal intensiever worden als er een natuurbegraafplaats wordt gerealiseerd, aldus de heer A.W.S.

De heer A.W.S geeft de heer S het woord om een beeld te schetsen van een natuurbegraafplaats. De heer S is eigenaar van een landgoed in Drenthe. Een aantal jaren geleden is besloten om op het landgoed een natuurbegraafplaats te realiseren. De heer S licht toe dat er 'wijd' wordt begraven, zodat de bosbodem zo weinig mogelijk wordt beL. De heer S brengt naar voren dat het aantal schadelijke stoffen die mee gaan zoveel mogelijk moeten worden beperkt. Dit betekent dat men in katoenen of linnen kleding in de kist ligt waar geen kunststof en metaal in is verwerkt. Als gedenkmonument noemt de heer S een zwerfkei, boomschijf of het planten van een boom. In dit gebied zouden andere voorwaarden kunnen worden gesteld aan het plaatsen van een gedenkteken.

Het grafrecht is een zakelijk recht, men wordt eigenaar van het recht om begraven te worden. De rechten blijven op de grond rusten. Er is een recht om begraven te worden en een plicht om het terrein te onderhouden. Er zullen reserves moeten worden gecreëerd om de plicht te kunnen blijven nakomen.

De heer S stelt dat een natuurbegraafplaats onderdeel is van de natuur en nooit een park zal worden. Aan de natuur zal voorrang worden gegeven, dit betekent dat er bijvoorbeeld geen graf zal worden gegraven bij of in een dassenburcht of binnen een cirkel van zoveel meter van bewoning. Er worden geen verharde paden aangelegd. Er wordt een graf gegraven op een diepte van 1.30 tot 1.60 meter, de verschillende lagen worden apart gelegd. Er worden planken omheen gelegd om de kist te laten zakken en de mensen de mogelijkheid te bieden om er dichtbij te komen. De plechtigheid duurt van een half uur tot een uur, waarna het graf wordt afgesloten. Het is toegestaan om gedurende veertien dagen bloemen op het graf te laten liggen. Daarna worden de bloemen verwijderd en is het niet meer toegestaan om bloemen te leggen. De kist wordt door menskracht op een kar met vier luchtbanden naar de locatie gebracht.

De heer B merkt op dat de heer A.W.S spreekt over 'zienswijze' wat voor hem impliceert dat er al meerdere dingen in gang zijn gezet.

De heer A.W.S stelt dat dit niet het geval is en beschrijft de te volgen procedure.

De eerste stap zal zijn om te inventariseren wat de huidige natuurwaarde is van het gebied. Hiervoor zal een bureau worden geselecteerd die het onderzoek uit kan voeren. Vervolgens zal er advies worden gevraagd aan een bureau op welke wijze de natuurwaarde kan worden verhoogd. De doelen die worden gesteld zullen hierin worden opgenomen, alsmede de inrichtingsmaatregelen die hiervoor nodig zijn. Deze inrichtingsmaatregelen vertalen zich naar een werkplan. Voorbeelden hiervan zijn het kappen of planten van bomen, of op plekken de strooisellaag verwijderen om een heidevegetatie de kans te geven.

Verder eist de gemeente een archeologisch onderzoek uitgevoerd door een gecertificeerd bureau. Dit bureau brengt in kaart of er archeologisch waardevolle materialen in de bodem aanwezig zijn. Dit wordt vastgelegd, deze plekken dienen te worden gerespecteerd. De toets aan het waterwingebied is al gedaan en de conclusie is dat de bescherming van het waterwingebied niet in het geding is.

Mevrouw B

Mevrouw B informeert of er al wordt gestart met het op een hoger niveau brengen van de natuur, alvorens er bestemmingsplanwijziging wordt aangevraagd?

Daarnaast vraagt mevrouw B of het terzake van de bestemmingsplanwijziging om het gehele gebied van 65 ha. gaat of alleen om de 13 ha.

De heer A.W.S stelt dat in de situatie dat de gedane onderzoeken geen belemmeringen opleveren voor het realiseren van een natuurbegraafplaats het vergund kan worden. De volgende stap is dan een voorontwerp bestemmingsplan, waar alle onderzoeken in worden ondergebracht, alsmede het gebied waar het om gaat. Ook het verslag van deze consultatieavond wordt hierin opgenomen.

Het voorontwerp bestemmingsplan wordt door het college vastgesteld waarna het in procedure wordt gebracht. Het wordt dan ter visie gelegd. Op het plan kan men gedurende 6 weken zienswijzen indienen. De zienswijzen moeten worden becommentarieerd door het Stedenbouwkundige bureau, waarna het voorontwerp bestemmingsplan in de fase komt van het ontwerpbestemmingsplan. Dit gaat naar de gemeenteraad, die het vervolgens kan vaststellen.

Na het besluit van de gemeenteraad wordt het wederom 6 weken ter visie gelegd. In het geval er sprake is van principiële bezwaren is het mogelijk de Raad van State om een uitspraak te vragen of de gemeente juist heeft gehandeld.

Stel dat er geen procedure volgt na behandeling in de gemeenteraad dan kan vervolgens worden gestart met de inrichtingsmaatregelen.

Mevrouw B vraagt of er in de toekomst nog een uitbreiding kan plaatsvinden van de genoemde 13 ha. zonder een nieuwe procedure.

De heer A.W.S geeft aan dat er theoretisch een uitbreiding kan plaatsvinden, maar er zal rekening moeten worden gehouden met de voorwaarde van compensatie van 5 ha. per

uitbreiding van 1 ha. natuurbegraafplaats. Dit zal betekenen dat er buiten 't Schaepenmeer naar grond zal moeten worden gezocht binnen de gemeente Bronckhorst. De wetgever biedt deze mogelijkheid.

De heer V

De heer V vraagt of qua infrastructuur wordt gedoeld op de parkeerplaats van de gemeentelijke begraafplaats en informeert of de gemeente ook van het verzoek op de hoogte is. Deze vraag stelt de heer V aangezien hij verwacht dat er sprake is van een concurrentiepositie.

Daarnaast informeert de heer V op welke wijze het eeuwigdurende recht wordt vastgelegd, dit vanuit de gedachte dat de familie het zou willen verkopen.

De heer A.W.S stelt dat de wetgever in Nederland 'eeuwig durend' als 99 jaar beschouwt. Dit houdt overigens niet in dat het na 99 jaar is afgelopen.

Ten aanzien van de concurrentiepositie stelt de heer A.W.S dat de gemeente onderkent dat een natuurbegraafplaats een niet meer weg te denken fenomeen is waar behoefte aan bestaat onder de bevolking.

De heer Jansen, vertegenwoordiger gemeentelijke begraafplaats, ziet deze mogelijkheid als een extra faciliteit in het gebied.

Het bestemmingsplan zal eisen dat er goede parkeerfaciliteiten zijn, gemeenschappelijk gebruik van parkeerplaatsen behoort tot de mogelijkheden, aldus de heer A.W.S.

De heer G

De heer G verwijst naar het verdienmodel en het feit dat er eenmalig 1300 begraafplaatsen worden verkocht, waarvan tot in lengte van jaren bekostiging moet plaatsvinden. De heer G stelt dat de enige mogelijkheid voor het genereren van meer inkomsten uitbreiding zal betekenen.

De heer A.W.S antwoordt dat er zal moeten worden gereserveerd voor het onderhoud gedurende 99 jaar.

Mevrouw B

Mevrouw B vraagt naar de kosten van een graf. De heer A.W.S antwoordt dat hier nog niet over is gesproken. Mevrouw B verwijst in dit kader naar de opmerking van de heer A.W.S dat het een economische drager is. De heer A.W.S bevestigt dit en stelt dat dit in de praktijk ook het geval blijkt te zijn en noemt het terrein van de heer S als voorbeeld. Vanuit de omgeving en publiek is er grote waardering over de wijze waarop het in Drenthe is vormgegeven.

Mevrouw B vraagt wat de extra druk is op het gebied. De heer S geeft aan dat er circa 50 tot 70 begrafenissen per jaar zijn. De heer S stelt dat als eigenaren van natuurbegraafplaatsen zich bij de brancheorganisatie aansluiten ze verplicht zijn om een fonds voor de toekomst te creëren. De eeuwigheid, is een bepaalde tijd, die niet is gedefinieerd.

De extra druk op het gebied valt mee, gedurende het weekend circa 60 tot 80 personen extra die op bezoek komen voor circa 250 graven. De begraafplaats van de heer S is 50 ha. groot en niet te vergelijken met 't Schaepenmeer.

De provincie Gelderland houdt een lagere limiet aan voor wat betreft het aantal graven, dan wat in Drenthe mogelijk is. Gezien het totale aantal dat op 't Schaepenmeer gerealiseerd zou gaan worden, is het niet te verwachten dat het om 50 tot 70 begrafenissen per jaar zal gaan.

De heer T

De heer T vraagt wat een graf gaat kosten.

De heer A.W.S stelt nogmaals dat hier nog niet over is gesproken, maar op internet worden prijzen genoemd van € 3.500,00 tot € 4.500,00 per grafrecht voor eeuwig.

Financieel zou een grafrecht op een natuurbegraafplaats wel eens gunstiger kunnen zijn dan een grafrecht op een algemene begraafplaats.

De heer W

De heer W vraagt in hoeverre realisatie van een natuurbegraafplaats de activiteiten aantasten die nu plaatsvinden in dit bosgebied. De heer W spreekt zijn waardering uit naar de familie V.W.H. die veel activiteiten toestaan op hun grond. Het gaat dan om mountainbiken, hardloophwedstrijden en wandeltochten en freewheele wedstrijden die jaarlijks wordt gehouden. De heer W is van mening dat deze mensen de mogelijkheid moeten kunnen hebben om hun sport te kunnen beoefenen.

De heer A.W.S geeft aan dat als men hoge natuurdoelen nastreeft het niet strookt met het toestaan van motorrijders in het gebied. Dit zal ook in het beleidsplan worden meegenomen. Een wandeltocht of hardloophwedstrijd zal niet ter discussie zijn, maar het onderzoek zal dit moeten uitwijzen. Hetzelfde geldt voor het mountainbiken. Dit soort vragen zullen naar verwachting in het bestemmingsplan worden beantwoord.

De heer L

De heer L heeft een stukje grond op camping de Reehorst. De heer L verwijst naar de uitspraak van de heer A.W.S in zijn inleiding dat het op sheet getoonde 20% is van de bezittingen van de familie V.W.H. De heer L vraagt of het niet eerlijker zou zijn, ook voor de pers en daarbuiten, om het exact te benoemen en te zeggen dat dit meer dan de helft van 't Schaepenmeer is en dus geen 20%.

De heer A.W.S antwoordt dat hij hiermee het zoekgebied heeft bedoeld, wat aanzienlijk groter is dan datgene wat er daadwerkelijk zal worden gerealiseerd. Het zoekgebied betreft circa 50% van de eigendommen van de familie. In het zoekgebied zal uiteindelijk een oppervlakte worden begrensd, die 20% van het bruto bezit is van de familie V.W.H.

De heer A.W.S geeft aan dat in het voorontwerp bestemmingsplan duidelijk zal moeten worden aangegeven waar de natuurbegraafplaats zal worden gesitueerd, zijnde 20% van het bruto bezit.

De heer L stelt dat in de uitnodiging staat dat het grenst aan de bestaande begraafplaats, maar zoals het hier staat getekend, zou dit ook anders kunnen zijn.

De heer A.W.S reageert dat dit theoretisch het geval zou kunnen zijn.

De heer G

De heer G merkt op dat de heer L wel een punt heeft door te stellen dat 20% van het totale bezit niet 20% is van het getoonde vlak. Het zou verhelderend zijn om als voorbeeld een stuk te tekenen op te verwachten 'ware' grote, al is het niet exact de plek waar uiteindelijk voor zal worden gekozen. De heer A.W.S antwoordt dat hiervoor nou juist de onderzoeken worden gedaan. De nadrukkelijke wens is om het te laten grenzen aan de bestaande begraafplaats, omdat dit ook het meest droge gedeelte is. We kunnen nu nog niets aangeven, omdat de onderzoeken nog moeten worden gedaan, aldus de heer A.W.S.

Mevrouw B

Mevrouw B informeert of er nog een bijeenkomst volgt als de ontwerp bestemmingsplanwijziging gereed is.

De heer A.W.S stelt dat de gemeente verplicht is om het te publiceren in de huis aan huis bladen, maar sluit niet uit dat er nog een bijeenkomst plaats zal vinden.

Het kan zinvol zijn om de gemaakte keuzes in het voorontwerp duidelijk toe te lichten, aldus de heer A.W.S.

De heer A.W.S bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en zegt toe dat het verslag en de presentatie per mail aan de aanwezigen en de gemeente zullen worden toegestuurd.
